

“Ο Χριστός το μόνο που ζητά είναι να απεκδυθούμε την αμαρτία”

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Αρχιεπισκοπή Θυατείρων](#)

“Η ανομβρία της αμαρτίας μας αφήνει σε γη άγονη και διψασμένη. Η περίοδος της Τεσσαρακοστής μας καλεί να διαβούμε τις πύλες της μετανοίας και να μεταλάβουμε τα αναζωογονητικά νάματα της πηγής της Αληθείας” τονίζει ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας κ. Νικήτας στην Εγκύκλιό του για την έναρξη της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

“Ο Χριστός το μόνο που ζητά από εμάς είναι να απεκδυθούμε την αμαρτία και να ενδυθούμε τον μανδύα της δικαιοσύνης και της αγάπης” αναφέρει σε άλλο σημείο της Εγκυκλίου του ο Αρχιεπίσκοπος.

Διαβάστε ολόκληρη την Εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου:

«Τέκνον, τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσης καὶ μὴ παρελκύσης ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς. Ψυχὴν πεινῶσαν μὴ λυπήσης καὶ μὴ παροργίσης ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ. Καρδίαν παρωργισμένην μὴ προσταράξης καὶ μὴ παρελκύσης δόσιν προσδεομένου. Ἰκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου καὶ μὴ ἀποστρέψης τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ πτωχοῦ. Ἀπὸ δεομένου μὴ ἀποστρέψης ὀφθαλμόν καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε· Καταρωμένου γάρ σε ἐν πικρίᾳ ψυχῆς αὐτοῦ, τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσεται

ὁ ποιήσας αὐτόν. Προσφιλῇ συναγωγῇ σεαυτὸν ποίει καὶ μεγιστᾶνι ταπείνου τὴν κεφαλὴν σου. Κλῖνον πτωχῶ τὸ οὖς σου καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικὰ ἐν πραύτητι. Ἐξελοῦ ἀδικοῦμενον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσης ἐν τῷ κρίνειν σε» (Σοφία Σειράχ, 4:1-9).

Καθὼς εἰσερχόμαστε στὴν Ἀγία καὶ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, οἱ παραπάνω λόγοι, οἱ οποίοι ἀντανεκλοῦν τὴν σκέψη τοῦ Ἰησοῦ υἱοῦ Σειράχ, μας προσφέρουν συνοπτικά ἓνα κώδικα συμπεριφορᾶς καὶ ἓνα κριτήριο θεώρησης τῆς δικῆς μας ζωῆς κατὰ τὴν ιερὰ αὐτὴ περίοδο τοῦ ἐπισταμένου αὐτοελέγχου. Μπορούμε νὰ βρούμε πολλές παρόμοιες παροτρύνσεις καὶ συστάσεις, ἀνασκοπώντας τὴν μακρὰ πορεία τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας παράδοσης. Αποτελεῖ δικό μας καθήκον καὶ εὐθύνη, ὄχι μόνο νὰ διαβάζουμε καὶ νὰ θαυμάζουμε αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ τὶς σκέψεις, ἀλλὰ ἐπιπλέον, μέσα ἀπὸ τὴν κοινὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν προσωπικὴ μας ἀσκηση, νὰ ἐγκολπωθούμε καὶ νὰ βιώσουμε τὸ πνεῦμα τῆς ἱερᾶς μας Παράδοσης.

Ἡ ἀνομβρία τῆς ἀμαρτίας μας ἀφήνει σὲ γῆ ἄγονη καὶ διψασμένη. Ἡ περίοδος τῆς Τεσσαρακοστῆς μας καλεῖ νὰ διαβούμε τὶς πύλες τῆς μετανοίας καὶ νὰ μεταλάβουμε τὰ ἀναζωογονητικὰ νάματα τῆς πηγῆς τῆς Ἀληθείας. Ἡ προσέγγιση αὐτῆς τῆς ζωοδόχου πηγῆς, ἀγαπητοί μου συνοδοιπόροι, συχνὰ ἐκλαμβάνεται ὡς μιὰ σειρά ἀρνήσεων, ὡς ἓνας κατάλογος ἐκείνων ποὺ οφείλουμε νὰ ἀποφύγουμε, κατάλογος ἱεραρχημένος σὲ κανόνες, οδηγίες καὶ περιορισμούς. Οφείλουμε, ὡστόσο, νὰ μὴν ἀφεθούμε στὴν ἐπίπλαστη ἀσφάλεια αὐτῆς τῆς μονομεροῦς ἀνάγνωσης τῆς μετανοίας.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ παραπάνω βιβλικὴ παραπομπὴ ξεκινᾷ μὲ συγκεκριμένες ἀπαγορεύσεις. Ἀλλὰ, ὅπως ὁ Χριστὸς ολοκλήρωσε τὶς προειδοποιήσεις τῶν Δέκα Ἐντολῶν μὲ τὶς υποσχέσεις τῶν Μακαρισμῶν, ἡ ἱερὰ Παράδοση εὐγενικά μας θυμίζει, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, πὼς ὅ,τι πράττουμε εἶναι πιο σημαντικό ἀπὸ ὅ,τι δὲν πράττουμε. Ἴσως, ἡ ἀδυναμία μας νὰ ἀντιληφθούμε τὸ πραγματικὸ νόημα καὶ τὸν σκοπὸ τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς μας ἔχει οδηγήσει σὲ κάποιες παρανοήσεις.

Εἶναι καιρὸς νὰ ἀναζητήσουμε καὶ νὰ ἀνακτήσουμε τὸ πραγματικὸ νόημα αὐτῆς τῆς προπαρασκευαστικῆς πορείας, ἰχνηλατώντας πιο προσεκτικὰ τὰ ὁρόσημα ποὺ μας ἄφησαν παρακαταθήκη, στὸ διάβα τῶν αἰώνων, μεγάλοι ἄνδρες καὶ μεγάλες γυναῖκες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Υπῆρξαν ἐποχές ποὺ τὰ μέλη τοῦ Σώματος Χριστοῦ δὲν εἶχαν πρόσβαση σὲ ἐνημερωμένες βιβλιοθήκες, ἐξοπλισμένες μὲ κείμενα ποὺ ἐξηγοῦσαν καὶ διευκρίνιζαν πλευρές τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ἀντιθέτως, ἐντρύφουσιν στὴν

κατανόηση και γνώση του Θεού μέσω των Ιερών Μυστηρίων της Εκκλησίας και της Αγίας Γραφής. Στα αγιογραφικά χωρία, ανακάλυπταν ότι, αν και υπήρχε πλήθος αρνητικών εντολών, ο εν Χριστώ τρόπος ζωής είναι σαφώς συνυφασμένος με εντολές θετικές και ενεργητικές.

Η ουσία αυτής της ζωής ανιχνεύεται στη ζωή του ίδιου του Χριστού, στον τρόπο με τον οποίο ανταποκρίθηκε στους ανθρώπους γύρω Του, στον τρόπο με τον οποίο ο Υιός του Ανθρώπου έδρασε, όταν περπάτησε και έζησε ανάμεσά μας. Ο Χριστός συγχώρησε, άνοιξε την αγκαλιά Του, δίδαξε, θεράπευσε, έθρεψε και έπραξε τόσα πολλά, «ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἑν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία» (Ιωάν. 21:25). Η Τεσσαρακοστή συνιστά για εμάς ευκαιρία να αναλογιστούμε την πραγμάτωση αυτών των αρετών, αντί να εστιάζουμε στην εκπλήρωση διατροφικών ή άλλων περιορισμών.

Τόσο συχνά ανησυχούμε για τη χρήση του ελαιόλαδου έναντι του φυτικού ελαίου, και λησμονούμε τον λόγο του Κυρίου, ο Οποίος, απηχώντας τον προφήτη Ωσηέ, μας είπε: «ἔλεον θέλω» (ἔλεος). Λησμονούμε ότι η τροφή αυτή καθ' εαυτή δεν θα μας σώσει. Γι' αυτό τον λόγο ο Προφήτης Μωυσής έγραψε προς τα τέκνα του λαού Ισραήλ ότι ο Θεός «ἐκάκωσέ σε καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα, ὃ οὐκ ἤδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος» (Δευτερονόμιον 8:3).

Η ελπίδα και η πίστη μας δεν στηρίζονται στην τροφή ή στους τρόπους των ανθρώπων. Αντιθέτως, τροφή μας είναι ο λόγος του Θεού και η πίστη μας σε Εκείνον. Άλλωστε αυτό μας παροτρύνει και το Βιβλίο των Παροιμιών (3:4-5): «Προνοοῦ καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ ἀνθρώπων. Ἴσθι πεποιθὼς ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου.»

Μέλημα μας, τέκνα αγαπητά του Θεού, είναι να παρουσιάσουμε ενώπιον του Θρόνου του Θεού, τα καλά, τα σωστά, τα πρόποντα και τα ορθά. Μια παραπομπή από το Βιβλίο του Τωβίτ μας βοηθά να δώσουμε την κατάλληλη προοπτική στις προσπάθειές μας: «Ἀγαθὸν προσευχὴ μετὰ νηστείας καὶ ἐλεημοσύνης καὶ δικαιοσύνης· ἀγαθὸν τὸ ὀλίγον μετὰ δικαιοσύνης ἢ πολὺ μετὰ ἀδικίας. Καλὸν ποιῆσαι ἐλεημοσύνην ἢ θησαυρίσαι χρυσίον· ἐλεημοσύνη γὰρ ἐκ θανάτου ρύεται, καὶ αὐτὴ ἀποκαθαριεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν· οἱ ποιοῦντες ἐλεημοσύνας καὶ δικαιοσύνας πλησθήσονται ζωῆς, οἱ δὲ ἁμαρτάνοντες πολέμοι εἰσι τῆς ἑαυτῶν ζωῆς» (12:8-10). Οι εν Χριστώ αρετές δεν υπάρχουν ανεξάρτητα, ξεχωριστά και απομονωμένα.

Αντιθέτως, οι εν Χριστώ αρετές προσομοιάζουν με κλωστές πολύχρωμες, υφασμένες ώστε να δημιουργήσουν ένα όμορφο σχέδιο. Την αλληλοπεριχώρηση

των αληθών αρετών περιγράφει στην Κλίμακά του και ο Άγιος Ιωάννης ως εξής: «Ἡ ἱερὰ ξυνωρίς, ἀγάπη καὶ ταπείνωσις. Ἡ μὲν γὰρ ὑψοῖ, ἡ δὲ τοὺς ὑψωθέντας κρατοῦσα οὐδέποτε πίπτει» (25:37). Εργαζόμενοι αυτές τις αρετές σε τέλεια ενότητα και αρμονία, όχι μόνο στην προσωπική μας ζωή, αλλά και στην κοινή του Εκκλησιαστικού Σώματος ζωή, προγευόμαστε τους υπεσχημένους θησαυρούς της Βασιλείας του Θεού.

Μια πνευματική σάλπιγγα ακούγεται αυτές τις ημέρες, αγαπητοί μου εν Κυρίω, και μας καλεί στην χαρά της νηστείας. Μας προσκαλεί να εισέλθουμε στην περίοδο της Τεσσαρακοστής με πνεύμα χαρούμενο και καρδιά νήφουσα, όχι με πρόσωπο σκυθρωπό και θλιμμένο. Ο ἴδιος ο Κύριος μας υπενθυμίζει: «Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ» (Ματθ. 6:16-18).

Ο λόγος αυτός του Κυρίου μάς θυμίζει ότι ο ασκητικός αγώνας κάθε ανθρώπου διεξάγεται κατ' ιδίαν και προσωπικώς. Δεν συνιστά επίτευγμα ή κατόρθωμα προς επίδειξη στους άλλους, αλλά προς βίωση ελεύθερη από την καύχηση και την υπερηφάνεια.

Ο μέγας Προφήτης Ησαΐας, μέσα από μια σειρά ρητορικών ερωτήσεων, μας προετοιμάζει κατάλληλα: «Τί ὅτι ἐνηστεύσαμεν καὶ οὐκ εἶδες; Ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ οὐκ ἔγνω; Ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὐρίσκετε τὰ θελήματα ὑμῶν καὶ πάντα τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε. Εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν, ἵνατί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν ὑμῶν; Οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· οὐδ' ἂν κάμψης ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτω καλέσετε νηστείαν δεκτὴν. Οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐγὼ ἐξελεξάμην, λέγει Κύριος, ἀλλὰ λύε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει καὶ πᾶσαν συγγραφὴν ἄδικον διάσπα· διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἵσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐὰν ἴδῃς γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει» (53: 3-7).

Οι μεγάλοι Πατέρες και οι μεγάλες Μητέρες της Εκκλησίας κατενόησαν ότι ο Χριστός χρησιμοποίησε παραβολές για να παρουσιάσει γλαφυρά την πραγμάτωση των διαφόρων αρετών. Γι' αυτό τον λόγο, η Εκκλησία μας προετοιμάζει για το πνευματικό ταξίδι της Τεσσαρακοστής και την πορεία προς το Πάσχα μέσω

συγκεκριμένων αναγνωσμάτων, τα οποία φωτίζουν για εμάς την οδό την αληθή και την ενάρετο.

Δεν θα ενστερνιστούμε το πραγματικό νόημα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής και του ίδιου του Ευαγγελίου, εάν δεν βιώσουμε αυθεντικά την ταπείνωση, όπως αυτή σκιαγραφείται στην Παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου, εάν δεν αναγνωρίσουμε τις αμαρτίες μας και δεν μετανοήσουμε γι' αυτές, όπως αυτό μαρτυρείται στην Παραβολή του Ασώτου, εάν δεν ανταποκριθούμε στις ανάγκες, στον πόνο και στην θλίψη των συνανθρώπων μας, όπως μας διδάσκει η Παραβολή της Τελικής Κρίσεως.

Όλες αυτές τις αρετές καλούμαστε να εγκολπωθούμε και να βιώσουμε ως έκφραση αγάπης, διότι «ἀγάπη ἐστὶ κυρίως ἀπόθεσις παντοῦ ἐναντίας ἐννοίας· εἴπερ ἡ ἀγάπη οὐ λογίζεται τὸ κακόν» (Κλίμακα, 30:8). Στις δυτικές παραδόσεις του Χριστιανισμού, το πνεύμα της Σαρακοστής μπορεί να εκφραστεί ως στέρηση μιας ατομικής άνεσης ή ως παραίτηση από κάτι προσφιλές για χάρη της Τεσσαρακοστής.

Ο Χριστός το μόνο που ζητά από εμάς είναι να απεκδυθούμε την αμαρτία και να ενδυθούμε τον μανδύα της δικαιοσύνης και της αγάπης. Όπως μας λέει και ο συγγραφέας της Κλίμακος (26:6): «Κανόνι τῷ ἡμετέρῳ κατὰ Θεὸν συνειδότι πρὸς πάντα χρῆσώμεθα, ἵνα γνόντες τὴν τῶν ἀνέμων πνοὴν πόθεν ἔρχεται, πρὸς αὐτὸ λοιπόν, καὶ τὰ ἱστία ἀνατείνωμεν».

Καθώς διαπλέουμε την ταραγμένη θάλασσα της ζωής, ας εισέλθουμε στον ευλογημένο και ασφαλή λιμένα της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Μαζί, αγαπητοί αδελφοί, ας οδηγήσουμε τα βήματά μας προς το σωτηριώδες μονοπάτι της Σταυρώσεως και της Αναστάσεως του Κυρίου μας, ενθαρρύνοντας αλλήλους με την τελική παρότρυνση του Αγίου Ιωάννου της Κλίμακος: «Δεῦτε, ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου· καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ... Σπουδάσωμεν ἕως οὔ καταντήσωμεν εἰς τὴν ἐνότητα πάντες τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ».

Μεθ' υμῶν το ἔλεος, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀγάπη Του.

Μετά πατρικής αγάπης και ευχών,

Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή 2021

Αρχιεπίσκοπος

+ ο Θυατείρων και Μεγάλης Βρεταννίας ΝΙΚΗΤΑΣ